

Allah insanlara görünən və görünməyən, bilinən və bilinməyən bütün pis və qorxunc şeylərdən Özünə sığınmalarını əmr edir. **“إِن يَرِ السُّوءَ** **Şeytandan (bu xislətə mane olan) bir** **وَأَسْوَأَ الْإِسَاءِ (fəsad toxunsa), Allaha sığın!**” (Əl-Fussilət, 36)

Bu ifadədən Allahın himayəsinə sığınmağı tələb edən bir çox pisliklərin var olduğu açıq-aydın bilinməkdədir. Pisliliyin qaynağı istər şəxsən şeytan, istərsə də onun oyncağı halına gəlmiş bir qism insanlar olsun, bu pisliliyi rədd etmənin mümkün olduğu bilinməlidir. Şeytandan qurtuluş bütün varlıqların yaradıcısı və Rəbbi olan Allaha sığınmaq, Onun həyat nizamı olan İslam dininin əmr və qadağanlarına tabe olmaqla mümkündür .

İnsanlar ona yapışaraq səmaya doğru yüksəlsinlər deyə Allahın göydən endirib bizə uzatdığı ipi

nə (Qurana) dörd əllə sarılaraq yapışmamız lazımdır. Qopması mümkün olmayan Allahın ipini buraxıb, boynumuza və beynimizə keçirilmək üçün hazırlanmış şeytanın ipini istəmədiyimizi elan etməliyik . Beləcə bu azadlıq elanının adı və andı, istiazedir. Rəbbimizin Darus-Salama (cənnətə) dəvətnaməsi olan Kitabı tələb edildiyi kimi oxumazsaq, dəvətə razılıq edə bilmərik .

Ana vətənimiz

ata yurdumuza hicrətimizi reallaşdırmamız, vüslətə çatmamız üçün çətin imtahanlardan müvəffəqiyyətlə keçməmiz lazımdır. Beləliklə insan və cin şeytanlarıyla var gücü ilə mübarizənin zəfər paroludur istiaze.

Allaha güvənib bağlananlara, həyat fikri və həyat forması olaraq İslama yönələnərə şeytanın hakimiyyəti və ciddi bir təsiri ola bilməz. Çünki bu xüsusiyyətə malik möminlər Qurani həyatlarında tətbiq etmək üçün oxumuş və Allahın əmrlərinə təslim olaraq Ona sığınmışlar. Hər yerə asanca siza bilən şeytan bu nizamə sığınanlara yaxınlaşa bilməz. Zaman-zaman vəsvəyə versə də, onları öz buyruğı altına ala bilməz. Möminlər Allahın əsgərləridir, şeytanın əsgərləri olma bilməzlər. İstiaze şeytandan, onun nümayəndəsi olduğu bütün pisliklərdən Allaha sığınmağı, Ona inanmağı və Allahı hər şeyə qadir bir ilah tanıyıb buna görə qulluq vəzifəsinə sarılmağı ifadə etməkdədir.

İnsan oğlu yaradılış etibarilə nəfsani və heyvani duyğulara malikdir. Bu duyğuları açıqca və gizli olaraq pis yolda təhrik edən nizamlar, insan və cinlərdən olan şeytanlar hər zaman var olmuşdur. Bunların hər cür pisləklərindən uzaq qalmaq və qorunmaq ancaq Allahın bildirdiyi əsaslara tabe olaraq Ona sığınmaqla mümkündür. Bu mövzuda insana düşən vəzifə hər şeydən əvvəl düşmənlərini tanımaq və onları özündən uzaqlaşdırmaqdır. Ancaq insanın bu mübarizəni qazanması üçün Allahın köməyinə ehtiyacı vardır. Allah möminlərə bu döyüşü qazana bilmələri üçün izləyəcəkləri metodu göstərmişdir:

“Həqiqətən, iman gətirib yalnız öz Rəbbinə təklik edənlərin üzərində Şeytanın heç bir hökmü yoxdur! Şeytanın hökmü yalnız ona itaət edib Allaha şürik qoşanlar üzərindədir!”

“Sən pisliliyi yaxşıqla dəf et! Biz (müşriklərin Bizə) aid etdikləri sifətləri (və sənənin haqqında dedikləri nalayiq sözləri) daha yaxşı bilirik! Və de: “Ey Rəbbim! Mən şeytanların və səvəslərin üzərində sığınırım! Onların yanımda olmalarından (işlərimə xələf qatmalarından) Sənə pənah gətirəm, ey Rəbbim!” (əl-Muminun, 96-98)

Əlaqədar ayə və hədislərdən aydın olan istiaze İnsanın Allaha sığınmaq istəməsi, Onun rəhmətinə yönəlməsi, İslamın əsaslarına təslim olaraq bütün pisləklərdən qorunma istəyini diliylə söyləməsi, ürəyiylə bu anlayışda olması deməkdir.

İstiazedə üç tərəf vardır: “Sığınan”, “Özünə sığınılan” və “özündən sığınılan”. Sığınan və sığınmağa möhtac olan yalnız bir şəxs deyil. Bütün varlıqlar Ona sığınmağa möhtacdır. Peyğəmbərlərin də tez-tez Allaha sığındıqlarını, bu mövzuda da bizə nümunə olduqlarını Qurandan öyrənirik. Sığınmağa ehtiyacımızın olduğunu qəbul etmək acizliyimizi, aciz olmayan birinin köməyinə ehtiyacımız olduğunu qəbul edib etiraf etmək deməkdir. Bu anlayış da bizi yaradılış məqsədimiz olan qulluq və ibadət şüuruna çatdırır .

Özünə sığınılan və sığınılması lazım olan uca varlığın yalnız Allah olduğunu bilirik. Onun haqq dini, əmr və qadağanları insanlığı bütün pisləklərdən qoruyan ilahi bir sığınacaqdır.

Özündən uzaqlaşılan, pisliliyindən çəkinilməsi lazım olan varlığın şeytan və onun nümayəndəsi bütün şərlər olduğu şeytanın cinlərdən olduğu kimi, insan cinsindən də ola biləcəyi Qurandan aydın görülməkdədir.

İnsanların Allaha sığınmaları, Onun əmrlərinə bağlı qalaraq, qadağanlarından qaçınaraq, azğın və qovulmuş şeytandan və hər cür pislik və günahlardan uzaqlaşmalarıyla mümkündür. Allahın istəkləri istiqamətində yaşayış və pisliklərdən qaçış Allaha sığınmaqdır. Bunun üçün insan daim Qurana yönəlməli, ondakı gerçəkləri Allahın istədiyi şəkildə yerinə yetirməlidir.